

13 AĞUSTOS 2024 GÜNÜ ŞIRNAK T TİPİ KAPALI CEZA VE İNFAZ KURUMUNDA GERÇEKLEŞTİRDİĞİMİZ ZİYARETE İLİŞKİN TESPİT VE GÖZLEM RAPORUMUZDUR.

23 Ağustos 2024

A. GİRİŞ

Son süreçte Şırnak T Tipi Kapalı Ceza ve İnfaz Kurumundaki kimi uygulamalarda meydana gelen değişiklik, açık ve kapalı görüşlerde uygulama farklılığı, mahpusların yakınları ile telefon görüşmelerinde Kürtçe konuşmalarının kısıtlanmasına ilişkin bir takım uygulamaların başlaması, yeme içme, içilebilir temiz suya erişim, sağlık ve tedaviye erişim gibi temel konularda yaşanan aksaklıkları ailelerine bildirmeleri sonucu, mahpus yakınları tarafından Şırnak Barosu İnsan Hakları ve Cezaevi İzleme Komisyonu, Özgürlük İçin Hukukçular Derneği Şırnak Temsilciliği ile İnsan Hakları Derneği Şırnak Şubesi'ne mahpus yakınları tarafından başvurular yapılmıştır.

Ailelerin ve mahpus yakınlarının açık görüş ve mahpusların yakınları ile Kürtçe konuşmalarının kısıtlanmasına yönelik iddiaları içerir başvuruları üzerine Şırnak T Tipi Kapalı Ceza ve İnfaz Kurumunda, farklı suç tiplerinden ve farklı koşullardan mahpuslar ve infaz kurumu müdürü ile görüşme yapmak üzere 13/08/2024 günü saat 11:30'da infaz kurumuna heyetimizce ziyaret gerçekleştirilmiştir.

B. RAPORUN AMACI

Başvuru konusu edilen işkence ve kötü muamele ile diğer insan hakkı ihlallerinin önlenmesi, temel hak ve hürriyetlere ilişkin ihlallerin tespiti ve ihlallere ilişkin etkili soruşturma yürütülmesi, yetki ve sorumluluğu olan mercilerin ve kurumların bu ihlallerin sonlandırılmasına yönelik harekete geçmelerini sağlamak ve kamuoyu dikkatini bu ihlallere çekmektir.

C. YÖNTEM

Bu rapor temel olarak, Şırnak Barosu İnsan Hakları ve Ceza Evi İzleme Komisyonu, Özgürlük İçin Hukukçular Derneği Şırnak Temsilciliği ile İHD Şırnak Şubesi üyesi avukatlar tarafından hapisanede avukat görüşmeleri için ayrılan avukat görüş odalarında gerçekleştirilen ziyaretlere dayanmaktadır. Ziyaret dışında mahpusların aileleri ile yaptıkları telefon görüşmeleri ve ailelerin yaptıkları başvurulardan edinilen bilgilerden yararlanılmıştır.

D. CEZAEVİ İDARESİ İLE GÖRÜŞME

Heyetimiz, 13/08/2024 günü saat 11.30 sularında infaz kurumuna giriş gerçekleştirmiş ve girişlerinin gerçekleşmesinden sonra; X-ray cihazının bulunduğu giriş bölümünde görevli personele mahpuslarla gerçekleştirilecek ziyaret sonrası kurum müdürü veya yetkili yöneticiler ile görüşmek istediğimize dair talebimizi iletmış isek de, mahpuslar ile görüşmeler yaklaşık saat 14.15'te bitmiş ve saat 14.45'e kadar heyetimiz kurum idaresi ile görüşmek üzere avukat bekleme odasında beklemiştir. Heyetimizin bekleyişi 14:45'e kadar sürmesine rağmen, infaz koruma memurları, görüşme talebimize ilişkin herhangi bir dönüşün kendilerine yapılmadığını ifade etmişlerdir.

Saat 11:30'da görüşme talebimizi iletmış olmamıza ve görüşme sonrası saat 14.15'ten 14.45'e kadar bekleme salonunda beklememize karşın görüşme talebimiz ile ilgili kurum idaresinden tarafımıza herhangi bir bilgilendirme yapılmadığından heyetimiz 13/08/2024 günü saat 14:48'de kurumdan ayrılmıştır. Bu durum avukat bekleme odasında hazır bulunan avukatlar ile heyet üyeleri tarafından tutanak altına alınmıştır.

E. GERÇEKLEŞTİRİLEN GÖRÜŞMELER

Görüşme gerçekleştirilen 1. mahpusun beyanları:

- ☐ Kurum idaresinde gerçekleşen değişiklik sonrası, yakınları ile yapmış oldukları haftalık telefon görüşmelerinin Kürtçe yapılabilmesi için, dilekçe verilmesi halinde Kürtçe

konusabildiklerini, yine iletişim kurulacak hat kimin adına ise o kişi ile görüşülmesi zorunluluğu getirildiğini, eskiden böyle bir uygulama olmadığını yönetim değişikliği ile bu uygulamalara maruz kaldıklarını,

- ☐ Yeni uygulama ile kuruma bildirilen hat kimin adına ise ancak onunla konuşulabileceklerini ancak kuruma bildirilen GSM hattı sayısının sınırlı olduğunu ve kendi aile bireyleri ile konuşmalarının bu şekilde engellenmeye çalışıldığını,
- ☐ Yeni uygulama ile mutfak ve lavaboların bulunduğu alt katta gece vaktinde ışıkların sürekli açık bırakıldığını, ışıkların kapatılması halinde kamera ile tespiti yapıp hemen ışıkların açılması için infaz koruma memurları koğuşa gelerek ışıkları açtıklarını,
- ☐ Üst kat sıcak ve kapasitenin üstünde mahpus bulunduğundan yerde yatan bazı mahpuslar ortak alanda uyumaktaydılar ama yeni müdürün gelmesi ile ortak alanda yatmanın da yasaklandığını,
- ☐ Açık görüşlerde mahpuslar ile mahpus yakınlarının yan yana oturma ve otururken temas kurmalarını engelleyecek şekilde masaların tek sıra dizilmesinden kaynaklı temasın engellendiğini,
- ☐ Yeni yönetimin havalandırma saatinin dolması ile birlikte havalandırmada bulunan bütün eşyaların içeri alınmasını ve avluda eşya bulundurulması yönündeki karar nedeniyle, dışarıda bulunan masa, sandalye ve yıkanmış ıslak çamaşırların içeri alınmasının mahpusların yaşam alanlarını tamamen kısıtladığını ve mutfakta vakit geçirmelerinin önüne geçildiğini,
- ☐ Mahpus koğuş değişikliğine dair taleplerinin hiçbir şekilde karşılanmadığını,
- ☐ Son 5 ayda yemek çeşitliliğinin azaldığını, makarna ve bulgur gibi yemeklerin sık sık verildiğini ancak etli bir yemeğin sadece haftada bir ve çok az verildiğini,
- ☐ Su yoğun kireçli olduğundan içme suyunun mahpuslar tarafından kantinden para ile alındığını, ekonomik imkanları olmayan mahpuslar zorunlu olarak kireçli suyu içmek zorunda kaldığını,
- ☐ Sıcak su haftada iki gün ve o gün içinde de 20 dakika verilmesi sebebi ile mahpusların banyo ve diğer ihtiyaçlarını karşılayamadığını,
- ☐ Kapasitenin çok üstünde mahpus ile aynı koğuştaki kaldıklarından bazı mahpusların yerde yattığını,
- ☐ Çarşaf ve nevresim ihtiyacı idare tarafından karşılanmadığı için mahpuslar tarafından kantinden satın alındığını,
- ☐ Revire dilekçe yazılmasına rağmen hiçbir şekilde geri dönüş yapılmadığını, zamanında ilaç temin edemediklerinden tedavi olamadıklarını,
- ☐ Doktor kontrolü olmasına rağmen uzun bir süredir kontrole götürülmediğini,
- ☐ Eskiden ayda bir genel güvenlik amaçlı koğuş aramaları yapılırken son süreçte keyfi olarak haftada 2-3 kez koğuşlarda aramalar yapıldığını ifade etmiştir.

Görüşme gerçekleştirilen 2. mahpusun beyanları:

- ☐ Kurum idaresine dilekçe verilmesi halinde telefon ile iletişimde ancak Kürtçe konuşabildiklerini, iletişim kurulacak hat kimin adına ise o kişi ile görüşülmesi zorunluluğu getirildiğini, eskiden bu uygulamanın olmadığını ve yeni yönetim ile değiştiğini,
- ☐ Hem yatakhane kısmında hem de ortak alanda (Mutfak-Lavabonun bulunduğu alt kat) geceleri ışık açık bırakılmaktadır. Işıkların kapatılması halinde infaz koruma memurları hemen koğuşa gelerek ışıkları tekrardan açtıklarını,
- ☐ Açık görüşte yan yana oturma ve otururken temas kurma yasağı getirilmiş, ancak ilk selamlaşma ve uğurlamada temas kurabildiklerini ve bununla birlikte mevzuata göre bir buçuk saat olan açık görüş süresi 40 dakika olarak uygulandığını,
- ☐ Mahkûmlar, hava şartları ve cezaevi koşullarından dolayı genelde akşamları çamaşırlarını bahçede asmakta iken yeni müdürün gelmesi ile sadece gündüz çamaşırların bahçede kurumaya bırakılmasına izin verildiğini, gündüz vakti bahçede volta atıldığından dolayı da çamaşırların asılmasında sıkıntı yaşadıklarını, ıslak çamaşırların koğuşa alınması hem yaşam alanını daraltmakta hem de diğer mahpuslara rahatsızlık verdiğini,

- ❑ Eskiden koğuş değiştirmek sadece zor iken, yeni m¼d¼r¼n gelmesi ile imkansız hale getirildiğini, talebin kabul¼ için somut dayanak arandığını, çoğu kez kurum idaresi bu taleplere cevap bile vermediklerini,
- ❑ Yemek çeşitliliğinin çok az olduğunu, genelde bezelye ve taze fasulye gibi yemeklerin verildiğini, eskiden makarna verildiğini ancak aylardır makarnanın da verilmediğini ve yemeğin içinden sigara izmariti gibi Őeylerin çıktığını,
- ❑ Eskiden her g¼n sıcak su gelmekte iken, Őimdi ise haftada sadece bir g¼n ve o g¼n içinde de 1 saat verildiğini; ayrıca 7 kişiye 1 kova d¼řecek Şekilde kova kullanımına izin verildiğini ve bu nedenle sıcak suyun depolanmasına engel olduğunu,
- ❑ Koğuşta kapasitenin ¼st¼nde mahpus bulunduğundan mahpusların bir kısmının yerde yattığını,
- ❑ Revire dilekçe yazılmasına rağmen hiçbir Şekilde geri d¼n¼ř yapılmadığını, revire ve hastaneye gitmede çok ciddi sıkıntılar yaşandığını ve acil m¼dahale yapılması gereken hallerde bile aylar sonra revir veya hastaneye g¼t¼r¼ld¼klerini ifade etmiştir.

G¼r¼řme geręekleřtirilen 3. mahpusun beyanları:

- ❑ Eskiden kendi aileleri ile yapılan telefon g¼r¼řmelerine herhangi m¼dahale olmadığını ancak kurum m¼d¼r¼n¼n değişmesi ile birlikte aileleri ile K¼rtçe Konuşabilmek için kurum idaresine dilekçe verilmesi zorunluluğu getirildiğini ve iletişim kurulacak hat kimin adına ise o kişi ile g¼r¼ř¼lmesi zorunluluğu getirildiğini,
- ❑ Geceleri ortak alanın bulunduğu yerin ışıklarının açık bırakılması zorunluluğunun getirildiğini,
- ❑ Yatakhane kısmında kapasitenin yetersiz olması sebebi ile yerde yatan mahpusların ortak alanda uyuduklarını ancak yeni y¼netimin ortak alanda uyumayı yasakladığını,
- ❑ Daha ¼nce yapılan açık g¼r¼řlerde aynı masa etrafında yan yana oturma ve otururken temas kurma imkanı varken son zamanlarda karşılıklı oturma zorunluluğunun getirildiği ve temasın yasaklandığını, fotoğrafçı isteme haklarının kaldırıldığını,
- ❑ Havalandırma saatleri dışında havalandırmada herhangi bir eşya bulundurmalarının yasaklandığını, herhangi bir eşyanın bulundurulması halinde derhal m¼dahale edildiğini,
- ❑ Havalandırmada bulunması gereken eşyaların akşam saatlerinde koğuşa alınması ile birlikte ortak yaşam alanının kullanımının m¼mk¼n olmadığını,
- ❑ Koğuş değiştirme y¼n¼ndeki taleplerinin reddedildiğini ve çoğunlukla cevapsız bırakıldığını,
- ❑ Yemek çeşitliliğin olmadığını, yeterli ve sağlıklı besinler verilmemesi sebebi ile mahpusların çoğunlukla kantinden aldıkları ¼r¼nlerle beslendiklerini; makarna, pilav ve bulgur gibi yemeklerin sık sık verildiğini ancak etli ve besin değeri y¼ksek yemeklerin sadece haftada bir defa ve çok az verildiğini,
- ❑ Musluk suyunun kireç oranının y¼ksek olmasından dolayı içmeye elverişli olmadığını bu sebeple kantinden ¼cret karşılığı içme suyu ihtiyaçlarını giderdiklerini,
- ❑ Sıcak suyun eskiden haftada bir g¼n ve o g¼n içinde de bir saat verildiğini ancak son zamanlarda sıcak suyun 20 dakika s¼re verildiğini, koğuşta kapasitenin çok ¼st¼ne mahpus bulunduğundan bu s¼re ile mahpusların sıcak su ihtiyaçlarını gideremediğini,
- ❑ Koğuşta kapasitenin ¼st¼nde ranza yerleştirilmiş olmasına karşın ranza sayılarının yeterli olmadığını ve bu sebeple yerde yatan mahpusların olduğunu,
- ❑ Çarşaf ve battaniye ihtiyaçlarını kurumun karşılaması gerekirken mahpusların kendi b¼tçeleri ile kantinden aldıklarını,
- ❑ Revir ve tedaviye erişimde ciddi zorluklarla karşılaştıklarını, sağlık ve tedavi ile ilgili dilekçelerin uzun s¼relerle cevapsız bırakıldığını; ambulans taleplerinin reddediğini, 50 yaş ¼st¼ne revir ve ambulans sağlanabildiğini,
- ❑ Kuş beslemenin yasaklandığını ve var olan kuşlara da idarece el konulduğunu,
- ❑ Eskiden rutin olarak koğuşlarda ayda bir genel bir aramanın yapıldığını ancak son zamanlarda hafta 2-3 kez aramaların yapıldığını ifade etmiştir.

Görüşme gerçekleştirilen 4. mahpusun beyanları:

- ☐ Açık görüşlerde ailelerle yapılan görüşmelerde araya tek sıra halinde masa konulduğundan temasın engellendiğini,
- ☐ Koğuştaki kapasitenin üzerinde mahpus bulunduğunu ve bu sebeple birden çok mahpusun yere serilen yataklarda yatmak zorunda kaldıklarını,
- ☐ Gece ışıkların açık tutulması zorunluluğunun getirildiğini ve bu sebeple ışıktan kaynaklı rahatsız olduklarını,
- ☐ Kantinin yetersiz olduğu, aldıkları birçok ürünün son kullanma tarihleri geçmiş olduğunu,
- ☐ Koğuştaki bulunan bireysel giysi dolaplarının çok küçük yetersiz olmasına karşın iki kişinin birlikte kullandıklarını,
- ☐ Vermiş oldukları dilekçelerin işleme alınmadığını ifade etmiştir.

Görüşme gerçekleştirilen 5. mahpusun beyanları:

- ☐ Yeni müdürün göreve başlaması ile birlikte aileler ile yapılan açık görüşlerde temasın engellendiği ve bunun için araya masalar kurulduğunu,
- ☐ 10 kişi kapasiteli koğuştaki kapasitenin çok üstüne mahpus kaldığını ve bu durumun kendileri için sağlık, beslenme, hijyen ve ortak yaşam alanını sağlıklı bir şekilde kullanma konusunda çeşitli sıkıntılar doğurduğunu,
- ☐ Yer ve ranza yetersizliğinden dolayı yaşlı ve hasta mahpusların yerde yatmak zorunda kaldıklarını,
- ☐ Haftada iki gün birer saat olmak üzere sıcak su verildiğini ancak bu süre ile akan sıcak suyun tüm mahpusların banyo ve kişisel ihtiyaçlarını karşılamak için yeterli olmadığını,
- ☐ İdarece çarşaf değişimi ya da temizliği yapılmadığını ve bu sebeple kendi bütçeleri ile kantinden satın almak zorunda kaldıklarını,
- ☐ Battaniyeler hiç yıkanmadığından kirli ve eski battaniyeleri kullanmak zorunda kaldıklarını,
- ☐ Haftalık spor aktivite haklarının yakın zamanda kaldırıldığını,
- ☐ Koğuş temizliği için gerekli ürünleri temin edemediklerini,
- ☐ Kurum müdürü ve kurum personeli de öğle yemeklerini kurumda yediklerinden sadece hafta içindeki öğlen yemekleri yenilebilir olduğunu, akşam yemeklerinin yenilebilir olmadığını ve bu sebeple çoğunlukla akşam yemeklerini yemediklerini,
- ☐ Gelen yemek porsiyonları çok az olduğunu ve bu sebeple yetersiz kaldığından doyamadıklarını, (örnek olarak yemek menüsünde bulunan meyve olarak yaklaşık 20 kişilik koğuşa yarım bir karpuzun verildiği)
- ☐ Çeşme suyu çok kireçli olduğundan içme suyunu kantinden satın aldıklarını ancak maddi durumu olmayan mahpusların kireçli suyu içmek zorunda kaldıklarını,
- ☐ Çeşitli atölye ve sosyal aktivitelere katılma hakları olmasına karşın atölyelerin kapalı olduğunu, tek sosyal aktivitelerinin haftada bir saat olan halı saha maçlarının da çok kısa süreler (30-40dk) ile sınırlandırıldığını ifade etmiştir.

Görüşme gerçekleştirilen 6. mahpusun beyanları:

- ☐ Cezaevi yönetimi tarafından telefon görüşmelerinde kiminle Kürtçe dilinde konuşacağını belirten bir dilekçe yazılması istendiğini, kendisinin dilekçe verdiğini ama henüz kendisine bir dönüş yapılmadığını,
- ☐ Açık görüşlerde eskiden olmamasına rağmen araya masa konulduğunu, bu durum yakınlarıyla temaslarını engellediğini ve diğer ziyaretçiler yakın mesafede olmalarından konuşmaların herkesçe duyulduğunu herhangi bir özellerinin kalmadığını,
- ☐ Eskiden masa, sandalye, ayakkabı ve yıkanmış kıyafetlerin havalandırmada bulundurulmasına yönelik bir kısıtlama yokken yeni yönetim tarafından buna müsaade edilmediğini,
- ☐ Eskiden atölye faaliyetlerinin olduğunu ancak son zamanlarda bütün atölye ve sosyal etkinliklerin kaldırıldığını geriye sadece haftada bir gün kırk(40) dakika süreyle halı sahaya çıktıklarını ancak bu haklarının da açık görüşün olduğu haftalarda uygulanmadığını,
- ☐ Su çok kireçli olduğundan içemediklerini, kantinden satın almak zorunda kaldıklarını,

- ☐ Kapasitenin üstünde mahpus aynı koğuşta bulunduğundan birden fazla mahpusun yerde yattığını,
- ☐ Kantinden sürekli faydalanamadıklarını haftada bir kantinden alışveriş yapma haklarının olduğunu, buna rağmen kantinin yetersiz olmasından kaynaklı her ihtiyaçlarını temin edemediklerini,
- ☐ Gece saatlerinde ortak alandaki ışığın kapatılmasına müsaade edilmediğini,
- ☐ PTT kargo ile gelen kargolar çok geç ulaştığını ve iki ayda bir kargo kabul edildiğini,
- ☐ Tespih ve saat kullanmanın eskiden serbest olduğunu ancak şuan için yasak olduğunu, (eski mahpuslarda olduğunu ancak kuruma yeni gelen mahpusların alamadığını)
- ☐ Aile görüşlerinde 18 yaşından küçüklerin 5 kişilik görüşmeci sınırına dahil edilmediklerini ancak son zamanlarda bu yaş sınırının 6 yaş ile sınırlandırıldığını ifade etmiştir.

Görüşme gerçekleştirilen 7. mahpusun beyanları:

- ☐ Yeni cezaevi yönetimi tarafından telefon ile görüşmelerde Kürtçe konuşmak için dilekçe verilmez ise telefon görüşmelerine izin verilmeyeceği, dilekçe verilmeksizin Kürtçe konuşulması halinde 1 hafta telefon ile görüşmeme cezası verileceğinin kendilerine bildirildiğini,
- ☐ Verilen kahvaltılıkların koğuştaki mahpus sayısına göre yetersiz kaldığını bu sebeple doymadıklarını, kantinden kahvaltılık satın almak zorunda kaldıklarını,
- ☐ Hafta içi öğlen yemeklerinin güzel ve doyurucu olduğunu ancak diğeri zamanlarda temiz, yenilebilir ve doyurucu olmadığını,
- ☐ Ortak alandaki ışığın kapatılmasına müsaade edilmediğini, mahpusların ışığı kapatarak tv izlemesine dahi izin verilmediğini,
- ☐ Havalandırmada eşya bırakılmasına izin verilmediğini bu sebeple yıkanmış çamaşır, battaniye ve çarşafların havalandırmada kurutulması için bırakılmasına izin verilmediğini bu durumun hem kokunun yayılmasına hem de yaşam alanını daralttığından koğuşta bulunan mahpuslar arasında anlaşmazlıkların yaşanmasına neden olduğunu,
- ☐ Eskiden var olan atölye ve sosyal aktivitelerin kaldırıldığını ifade etmiştir.

Görüşme gerçekleştirilen 8. mahpusun beyanları:

- ☐ Açık görüşlerde yeni bir uygulama şekli olarak araya masa konulduğunu, yakınları ile temas sorunu yaşadıklarını, görüş esnasında görevlilerin sürekli başlarında gezinmelerinden rahatsız olduklarını,
- ☐ Herhangi bir sebeple koridora çıktıklarında iki kişi bile olsalar askeri düzen halinde tek sıra olmalarının dayatıldığını, her giriş çıkışta ayakkabılarının arandığını,
- ☐ Sağlık hakkına erişiminde ciddi sorunlar yaşadıklarını, tedavilerin düzgün ve doktor önerisine göre yapılmadığını, aciliyet veya doktor randevusu olmasına rağmen söz konusu randevu tarihinden üç ay süre ile bekletildiğini,
- ☐ Özellikle diş ile ilgili sağlık sorunlarında çok fazla sorun yaşandığını, tedavilerinin sürekli ertelendiğini, Hastaneye sevklerde herhangi bir hasta mahremiyetinin sağlanmadığını, kelepçeli ve kolluğun yakın mesafe gözetiminde muayenelerin yapıldığını,
- ☐ Havalandırma alanında ayakkabı, masa, sandalye, çamaşır bulundurulması yasaklandığını,
- ☐ Yeni yönetim tarafından yakınlarıyla Kürtçe dilinde görüşmenin dilekçe şartına bağlandığını, telefon görüşmeleri esnasında bazen telefonlar bozulduğunu bu bozulmanın da kendi sürelerinden kesildiğini,
- ☐ Ortak alandaki ışıkların kapatılmasına müsaade edilmediğini,
- ☐ Pullu olarak gönderilen mektupların kaybolduğu ve yine pullu olarak gelen mektupların kendilerine ulaşmadığını, taahhütlü gönderilerin de yüksek ücretli olmasından dolayı pullu mektup gönderme imkanlarının kısıtlandığını,
- ☐ Koğuş kapasitesinin üzerinde mahpusun bir koğuşta olduğunu bu sebeple yerde yatan mahpusların olduğunu,

- ☒ Normalde 6 ayda bir koğuş değiştirme hakları bulunmasına karşın bu yöndeki taleplerinin karşılanmadığını ve reddedildiğini,
- ☒ Yazılan dilekçelere cevap verilmediğini veya çok geç cevap verildiğini,
- ☒ Atölye ve her türlü sosyal etkinliklerin durdurulduğu, tek sosyal aktivitelerinin haftalık 40 dakika şeklinde spor hakkı olduğunu bu haklarının da bazen personel eksikliği gerekçesiyle daha az süre ile sonlandırıldığını,
- ☒ İki haftada yalnızca bir sefer kütüphaneden kitap isteme haklarının olduğunu,
- ☒ çamaşırlarını yıkamak için için file başına 30 TL ödemek zorunda kaldıklarıını,
- ☒ Koğuşun temizliği için gerekli olan hijyen malzemelerini kendi btçelerinden satın aldıklarıını,
- ☒ Kantinden sipariş verme imkanlarının kısıtlı olduğunu ve kantindeki çeşitliliğin de yetersiz olduğunu ifade etmiştir.

Görüşme gerçekleştirilen 9. mahpusun beyanları:

- ☒ Mahpus taraflı olarak ifade ettiği koğuşa geçmek istediğini ancak bu talebinden sonra ve talebinin aksine taraflı koğuş yerine 24 saat boyunca kamera ile izlenen Gözlem Odası olarak belirtmiş olduğu odaya alındığını,
- ☒ Bu odada 3 mahpus kaldıklarıını, aynı koğuşta kaldığı kişilerin farklı koğuşlarda kalma yönünde talepleri olmasına karşın yerleşik uygulamaların aksine tarafsız koğuşta kalmak isteyen başka mahpus ile birlikte tercihleri dışında aynı koğuşta tutulduklarını,
- ☒ Mahpus, gözlem odasındaki yaşam alanında 24 saat kamera ile izlendiğini, odanın diğer koğuşlardan farklı olarak, yatakhane, lavabo ve mutfak kısmının bir bölümden olduğunu ve havalandırmasının olmadığını,
- ☒ Odadaki işığın hiçbir zaman kapatılmasına müsaade edilmediğini,
- ☒ Hafta içi öğlen yemekleri dışında yemeklerin iyi pişirilmediğini ve temiz olmadığını,
- ☒ Gözlem odasında kendilerine kitap verilmediğini ve televizyonlarının olmadığını,
- ☒ İsmi bilmediği bir gardiyanın kendilerine karşı sürekli tahrik edici davranışlarda bulunduğunu,
- ☒ Kamera ile izlendikleri için tuvalet veya banyo ihtiyaçlarını karşılarken infaz koruma memurlarının gelip eksik arkadaşlarını sorduklarını,
- ☒ Dilekelerinde sürekli ret cevabı geldiğini, kantinde çok fazla sıra olduğunu, ürünlerin bozuk ve çürük olduğunu,
- ☒ Revir ve diş kliniği gibi imkanlara ulaşamadıklarıını,
- ☒ Klima vantilatörleri odanın hemen bitişiğinde olduğundan çok ses çıkardığını ve uyumalarına izin vermediklerini ifade etmiştir.

Görüşme gerçekleştirilen 10. mahpusun beyanları:

- ☒ Mahpus böbrek hastası olduğunu ancak revir ve hastaneye erişmekte ciddi güçlükler yaşadığını, bu konu ile ilgili yönetim ile görüşmek istese de grştirlmediğini,
- ☒ şeker hastalığından dolayı şeker ilacına zamanında ulaşamadığından zaman zaman krize girdiğini,
- ☒ Yemeklerin kötü ve yenilmediğini, diyabet hastalarına uygun yemeklerin verilmediğini,
- ☒ Görüşmelerin yapıldığı telefonlar zaman zaman bozuk olduğundan sağlıklı iletişim kuramadıklarıını,
- ☒ Yakınları ile telefonda Kürtçe konuşmalarının yazılı başvuru kriterine bağlandığını, yazılı başvurusu olmayanların telefon ile Kürtçe konuşmaları halinde görüşmelerin sonlandırıldığını,
- ☒ Başvuruda bulunmuş olmasına rağmen Kürtçe konuştuğu için telefon görüşmesinin engellendiğini,
- ☒ Açık görüşlerde aileleri ile aralarına masa konulduğunu ve temaslarının engellendiğini,
- ☒ Kantinle ilgili sorunlar olduğunu, ürün çeşitliliğinin az olduğunu, sipariş verme sürelerinin uzun olduğunu, sipariş ettikleri bir ürünün 2-3 ay sonra gelebildiğini,
- ☒ Koğuş kapasitesinin üzerinde mahpusun bir arada olduğu ve yerde yatanların olduğunu,

- ☐ Meyve ihtiyaçlarının karşılanmadığını,
- ☐ PTT kargo ile gelen eşyaların, çok uzun süre sonra mahpuslara ulaştığını,
- ☐ Başka cezaevine sevkinin sağlanmadığını, koğuş değişikliği taleplerinin reddedildiğini,
- ☐ Kış mevsiminde 3 ay boyunca kalorifer yakılmadığından soğukta kaldıklarını,
- ☐ Haftada iki gün kısa sürelerle sıcak su verildiği için banyo ve kişisel bakımlarını yapamadıklarını,
- ☐ Koğuşta belirli sayının üstünde kova bulunduramadıkları için sıcak suyu depolayamadıklarını,
- ☐ Sosyal faaliyet adına rehabilite edici herhangi bir kurs veya atölyenin olmadığını,
- ☐ Avluda bulunan ayakkabılık ve diğer eşyaların içeri alınması zorunluluğundan dolayı yaşam alanlarının daraldığını ve hareket alanlarının kalmadığını,
- ☐ Yerde yatan mahpusların bir kısmı tuvalet kapısının önüne yatak serdiklerinden sağlıklarının tehlikede olduğunu ifade etmiştir.

Görüşme gerçekleştirilen 11. mahpusun beyanları:

- ☐ Telefon görüşü için idarenin Türkçe dışında bir dilde konuşmanın yasak olduğu bildirdiğini, ancak kuruma bildirilen telefonun yasal sahibinin Türkçe bilmediğini yazılı olarak bildirilmesi koşuluyla izin verileceği bu durumda da, Kürtçe konuşmaların dinlendiği ve konuşma esnasında tek bir Türkçe kelime duyulması durumunda telefon görüşmesinin sonlandırıldığını,
- ☐ Son 1 aydır ışıkların kapatılmasına idare tarafından izin verilmediğini, gerekçe olarak da koğuşlara konulan kameraların kendilerini iyi görüntüleyemediği olduğunun kendilerine aktarıldığını,
- ☐ Açık görüş sırasında ailelerin temasında müsaade edilmediği, diğer koğuş arkadaşları olan mahpusların aileleri ile selamlaşmaya dahi hiçbir şekilde izin verilmediğini,
- ☐ Son bir aydır 4 defa koğuş baskınları yapıldığı bu sırada daha önce kullandıkları yatakların alındığı bunun yerine kullanılmayan eski yataklarda yatmak zorunda kaldığını ayrıca çamaşır kurutmak için havalandırmada bulunan iplerin alındığını bildirmiştir.
- ☐ Yine aynı şekilde sular sürekli akmadığından hazırda su bulundurmak için kendi imkanları ile kantinden satın aldıkları plastik kovalara idarece el konulduğu aktarılmıştır.
- ☐ Tarafı koğuşta bulunan mahpuslara diğer koğuşlardan farklı muamele ve uygulamalarda bulunduğu,
- ☐ Yemeklerde sorun yaşadıklarını, temiz, hijyenik ve besin değeri yüksek yemeklerin verilmediğini,
- ☐ İçme suyu ve kullanılmak üzere sıcak suya erişmekte ciddi sorun yaşadıklarını, suların düzenli akmadığını aktığı çoğu zamanda çamurlu aktığını,
- ☐ Maruz kaldıkları hak ihlallerine ilişkin İHD ve Baro Başkanlığına yazmış oldukları mektupların ilgili adreslere ulaştırılmaması nedeniyle kendilerine herhangi bir dönüş olmadığını,
- ☐ Hastaneye ve sağlık hizmetlerine yararlanma konusunda ciddi sorunlar yaşadıklarını, dilekçe ile talepte bulunmalarına karşın aylarca Revirden dönüş yapılmadığını ve sağlık hizmetlerinin kötü yürütüldüğünü ifade etmiştir.
- ☐ 15.07.2024 tarihinde Kürtçe halay çekip şarkı söyledikleri için 1 ay telefon görüş yasağı cezası verildiğini bu karara karşı süresinde itiraz ettiklerini ancak henüz itirazın değerlendirilmediğini bildirmiştir.
- ☐ Süreklilik arz eder şekilde kendilerine dönük yıldırma ve psikolojik baskı uygulandığını bu durumun özellikle son 1 ay içerisinde artarak devam ettiğini bildirmiştir.

Görüşme gerçekleştirilen 12. mahpusun beyanları:

- ☐ Yakınları ile telefonda Kürtçe konuşmanın dilekçe verme zorunluluğuna tabi tutulduğunu, kendisinin de Kürtçe Konuşacağı yakınlarına ait numarayı dilekçe ile bildirdiğini,
- ☐ Açık görüş konusunda yeni bir düzen oluşturulduğunu, ziyaretçiler ile bir mesafe konulduğunu ama bu durumdan herhangi bir şikayeti olmadığını,

- ☐ Herhangi bir sağlık ve başka bir probleminin olmadığını ifade etmiştir.

Görüşme gerçekleştirilen 13. mahpusun beyanları:

- ☐ Türkçe okuma ve yazması olmadığı için yeni uygulama ile telefonda Kürkçe konuşma konusunda sorun yaşadığını,
- ☐ Alt katta bulunan mutfak ve lavabodan oluşan ortak yaşam alanında gece ışıkları kapatmanın yasaklandığını,
- ☐ Açık görüşlerle ilgili uygulamalardan şikayetçi olduğunu, uygulamalardan dolayı ziyaretçiler ile sağlıklı bir şekilde görüş gerçekleştiremediğini,
- ☐ Yemeklerin çok kötü olduğunu, çok az miktarda yemek verildiğini, 5 aydır herhangi bir tatlı yemediğini, kırmızı etin çok nadiren verildiğini, yemeklerin kötü olmasından dolayı birçok sebze ve yemek malzemesini kendi parasıyla kantinden satın almak zorunda kaldığını,
- ☐ Sıcak su konusunda sorun yaşadıklarını, banyo yapmak için sıraya girdiklerini ancak henüz banyo yapmadan suyun kesildiğini,
- ☐ Normal şartlarda 10 kişilik olan koğuştaki 14 ranza yerleştirildiğini ancak yine sayının fazla olmasından dolayı yerde yatan mahpuslar olduğunu,
- ☐ Yaklaşık 9 ay önce dışları için bir talepte bulunmasına rağmen halen dönüş yapılmadığını, kulaklarından da çok rahatsız olmasına rağmen doktora gidemediğini, genel olarak sağlık hizmetlerinden faydalanamadığını veya çok geç hastaneye götürüldüğünü ifade etmiştir.

Görüşme gerçekleştirilen 14. mahpusun beyanları:

- ☐ Telefon ile konuşmalarının Kürkçe yapılabilmesi için dilekçe vermeleri gerektiğini,
- ☐ Koğuştaki ortak yaşam alanında ışıkların kapatılmaması zorunluluğu getirildiğini ve bu durum özellikle spor müsabakalarının olduğu akşam saatlerinde TV izlerken sorun olduğunu ancak ışıkları kapatmalarına müsaade edilmediğini,
- ☐ Açık görüşlerde ziyaretçiler ile olan görüşlerde temasın engellendiğini,
- ☐ Kantinden satın aldıkları ve ihtiyaç duydukları malzemelere sık sık idarece el konulduğunu, en son havalandırmadaki iplere idarece el konulduğundan çamaşırlarını kurutamadıklarını,
- ☐ Ailesi İstanbul'da olduğu için İstanbul'a çok defa nakil başvurusunda bulunmasına rağmen olumlu bir dönüşün yapılmadığını,
- ☐ Yemeklerin çok az ve kötü olduğunu,
- ☐ Sıcak suya ulaşma konusunda sorun yaşadıklarını bu nedenle banyo, temizlik ve diğer zorunlu ihtiyaçlarını gidermekte sorun yaşadıklarını,
- ☐ Kapasitenin üstünde mahpus bir koğuştaki bulunduğundan yerde yatan mahpuslar olduğunu,
- ☐ Ameliyat olmayı bekleyen ve acil durumu olan birçok mahpus olmasına rağmen Hastaneye götürülme konusunda çok sorun yaşadıklarını, zamanında hastaneye erişemediklerini,
- ☐ Dilekçe ve mektuplarının yırtılıp atıldığı dışarıya gönderilmediğini,
- ☐ Özellikle son 1 aydır 3 defa ani baskınları yapıldığı ve düzenlerini bozduğunu ifade etmiştir.

Görüşme gerçekleştirilen 15. mahpusun beyanları:

- ☐ Telefon ile Kürkçe konuşmak için dilekçe ile talepte bulunma zorunluluğu getirildiğini bu nedenle kendisinin de telefonda Kürkçe konuşmak için dilekçe verdiğini,
- ☐ Ortak yaşam alanında ışığın sürekli açık bırakılmasından dolayı rahatsız olduğunu,
- ☐ Açık görüşlerde yeni uygulama ile birlikte temasın engellenmesi ve tüm mahpus ve ziyaretçilerin yakın mesafede bulunmasından dolayı konuşmaların bir mahremiyetinin kalmadığını,
- ☐ Kapasitenin çok üstünde mahpus ile bir arada olduklarını ve yerde yatan mahpuslar olduğunu,
- ☐ Son 1 ay içerisinde daha sıkı arama ve kontrollerin olduğunu ifade etmiştir.

Görüşme gerçekleştirilen 16. mahpusun beyanları:

- ☐ Kürtçe konuşulmasına müsaade edilmediğini, Kürtçe konuşabilmek için dilekçe verilmesi gerektiğini, kendisinin de telefonda Kürtçe dışında bir dilde konuşmayacaklarını bildirir dilekçe verdiğini,
- ☐ Işıkların söndürülmesine izin verilmediği, bunun içerideki kameralarla alakalı olduğu ve kameraların onları iyi çekmesi için böyle bir uygulamaya gidildiğini,
- ☐ Askeri bir nizam şeklinde sayım uygulaması olduğunu (koğuşta ayakta sayım yapılması) buna karşı çıkanlara hakaret ve şiddet uygulandığı iletmış ve son 1 aydır daha büyük bir baskı olduğunu,
- ☐ Açık görüş sırasında ailelerin temasında müsaade edilmediğini,
- ☐ Daha önce kaldığı Hapishanelerdeki uygulamaların ve düzenin Şırnak T Tipinden daha iyi olduğunu, diğer hapishanelerde bir düzen ve belirliliğin olduğunu ancak Şırnak'ta keyfi uygulamaların daha yoğunlukta olduğunu,
- ☐ Yemeklerin kötü olduğunu ve sıcak suyun haftada bir gün çok kısa bir süre ile verildiğini,
- ☐ Musluk suyunun da düzenli bir şekilde akmadığını haftada bir su verildiğini,
- ☐ 14 kişilik koğuşta 20 kişi kaldıklarını,
- ☐ Koğuşlarda çok sık aralıklarla arama yapıldığını ifade etmiştir.

F. GÖZLEM VE TESPİTLERİMİZ

Yapılan görüşmeler neticesinde tespit ve gözlemlerimiz şöyledir:

1. Yapılan görüşmeler neticesinde 10 kişilik kapasiteye sahip olan koğuşlara fazladan ranza eklenmesine rağmen kapasitenin çok üstünde mahpus bulunduğundan kaynaklı her koğuşta değişik sayılarda mahpusun yerde yattığı,
2. Göreve yeni başlayan kurum müdürünün, mahpusların yakınları ile olan telefon görüşmelerinin Türkçe yapılmasını, Türkçe dışında, Kürtçe konuşmak için idareye dilekçe vermelerini zorunlu kıldığı, Kürtçe görüşme yapabilmek için de mahpus veya mahpus yakınının Türkçe bilmemesi gerektiği,
3. Mahpusların ancak kuruma bildirilen telefon hattının yasal kullanıcısı ile konuşabileceği, yasal kullanıcı dışında başka bir kişi ile konuşmanın tespiti halinde telefon ile görüşmeme cezasının uygulanacağı,
4. Açık görüşlerde önceki uygulamanın aksine, mahpus ve mahpus yakınlarının birbiri ile temaslarını ortadan kaldıracak şekilde araya masaların konulduğu ve temasın engellendiği, yine bütün mahpus ve mahpus yakınlarının yakın mesafede olmasından kaynaklı konuşmaların herkesçe duyulduğu bu durumun da mahpusları rahatsız ettiği,
5. Yemek sorununun gelinen aşamaya kadar çözülmediği, yemeklerin genel itibariyle kötü ve yenilebilir olmadığı, özellikle akşam yemeklerinin çoğunlukla çöpe döküldüğü, 4 çeşit yemek verilmesi gerekirken çoğunlukla 3 çeşit ve bazı zamanlarda da 2 çeşit yemek verildiği,
6. Sıcak su sorununun kronikleştiği, bazı koğuşlarda hafta bir gün bazılarında da haftada 2 gün sıcak su verildiği ancak sıcak suyun verilme süresinin koğuştan koğuşa değişiklik gösterdiği,
7. Musluk suyunun kireç yoğunluğunun fazla olması nedeniyle içilemediği ve bu sebeple mahpusların kendi bütçeleri işe kantinden içme suyu satın aldıkları, ekonomik durumu elverişli olamayanların ise kireçli su tüketmek zorunda kaldıkları,
8. Revir ve hastaneye erişimde güçlük yaşandığı, özellikle diş hastalıklarında ve randevulu hastaların hastaneye erişiminde ciddi sorun yaşandığı, aylarca bekleyen hastaların olduğu,
9. Hastaneye sevki yapılan mahpusların, kelepçeli bir şekilde ve kolluk nezaretinde hasta mahremiyeti sağlanmadan muayene edildikleri ve bu nedenle ayrıntılı bir muayene ve tedavi olma imkanından yoksun kaldıkları,
10. Mahpusların ilaçlara erişimi noktasında da sorunlar olduğu, hemen erişmesi gereken ilaçların çok uzun süreler sonra mahpuslara ulaştığı,
11. Koğuş değişikliklerine gerekçesiz bir şekilde müsaade edilmediği, yasal haklarının keyfi ve gerekçesiz bir şekilde engellendiği,
12. Tarafsız olarak tabir edilen koğuşlardan taraflı koğuşlara geçmek isteyen mahpuslara psikolojik baskı yapıldığı, koğuş değişiklik taleplerinin engellendiği,

13. Tarafsız koğuştan taraflı koğuşa geçmek isteyen mahpusların 24 saat süre ile kamera ile izlenen ve kitap, gazete, tv. vb imkanların sağlanmadığı ve belirsiz süre ile GÖZLEM ODASI'na alınarak bu taleplerinden vazgeçmek üzere baskılandıkları,
14. Taraflı koğuşa geçme talebinden vazgeçen mahpuslara istedikleri hapishaneye sevk güvencesinin verildiği,
15. Mektupların adrese ulaşmadığı, pulsuz mektupların çoğunlukla kaybolduğu, taahhütlü mektup gönderiminin de pahalı olmasından kaynaklı pullu mektup gönderme haklarının kısıtlandığı,
16. Kameralar ile sürekli gözlem altında olmalarından kaynaklı psikolojik bir baskı altında oldukları,
17. Kantindeki eşyaların yetersiz olduğu, yeni müdür ile birlikte haftada yalnızca bir defa sipariş listesi verebildikleri, kantinden satın aldıkları ihtiyaç malzemelerinin bir kısmına idarece el konulduğu (su kovası, çamaşır ipi vs.)
18. Avludaki eşyaların içeri alınması ile birlikte ortak yaşam alanlarında birlikte zaman geçirmelerinin engellendiği,
19. Koğuşlar arasında farklı uygulamalara gidildiği, suç tipi ve mahpusların tutumuna göre uygulamalarda farklılıklar olduğu,
20. İdarece temizlik malzemesi sağlanmadığından mahpuslar kendi bütçeleri ile koğuş temizliği için malzeme aldıkları,
21. İdarece her mahpusa verilmesi gereken; çarşaf, nevresim takımı, battaniye ve yastıkların verilmediği, mahpusların hijyenik olmayan önceden kullanılan malzemeleri kullanmak zorunda kaldıkları veya kantinden kendi bütçeleri ile satın almak zorunda kaldıkları tarafımızca yapılan görüşmeler neticesinde tespit edilmiştir.

G. SONUÇ VE ÖNERİLER

1. Yasal ve uluslararası mevzuat, evrensel hukuk ilkeleri ile birlikte göz önüne alındığında; kurumlarımıza gelen başvurular sonucunda tespit edilen işkence, kötü muamele yasağı ve ayrımcılık yasağı ihlallerinin sebebi olan hapishane idaresi ve personelinin uygulamalarının ve eylemlerinin sonlandırılması ve idarenin pozitif yükümlülüklerini yerine getirmesi gerekmektedir.
2. 5275 Sayılı Kanunun "Hapis cezasının infazında gözetilecek ilkeler" başlıklı 6. Maddesinin 1. Fıkrasının b bendinde "Ceza infaz kurumlarında hükümlülerin düzenli bir yaşam sürdürmeleri sağlanır. Hürriyeti bağlayıcı cezanın zorunlu kıldığı hürriyetten yoksunluk, insan onuruna saygının korunmasını sağlayan maddî ve manevî koşullar altında çektirilir." denilmek suretiyle mahpusların hapishanede tutulma koşullarının insan onuru ile bağdaşacak koşullar altında olması gerektiği düzenlenmiştir.
3. Hem ulusal hem de uluslararası hukukta işkence ve kötü muamele açıkça ve mutlak surette yasaklanmıştır. Bir başka deyişle hiçbir hal ve durumda, hiç kimseye işkence ve kötü muamele yapılamaz. Devletler, taraf oldukları sözleşmelerde yer verilen işkence yasağını da göz önünde bulundurarak, bu tür uygulamalara tamamen son vermeli ve hapishanelerde işkence ve kötü muamelenin önlenmesi için gerekli tedbirleri almalıdır. Bu husus, devletlerin işkence ve diğer insan hakları ihlallerinin önlenmesine dair aktif yükümlülüklerinin bir gereğidir. Yukarıda sıraladığımız tüm sorunlar "kötü muamele" kapsamındadır. Kötü muamelenin sürekli olması ise "işkence" tanımı eşdeğerdir.
4. Mahpuslar, telefon ile iletişimde Kürtçe dahil istediği dilde konuşabilmesinin önünde hiçbir yasal engel yoktur. Mevzuatta bunun aksine düzenleme bulunmaması rağmen konuşma dilini engelleyici uygulamalara son verilmelidir. Mevzuat gereği ancak suç oluşturan konuşmalara kısıtlılık getirilebilir ve yaptırımını ise Türkçe dışında bir dil ile konuşulmasına izin verilmemesidir. Bu nedenle, mahpusların konuşmalarında herhangi bir suça rastlamamasına rağmen keyfi bir şekilde Türkçe konuşulmasını dayatması açık bir hak ihlalidir.

5. Mahpuslar, açık görüşlerde aileleri ile yan yana oturabilmelidir. Bununla birlikte mahpus, aile bireyleri temas kurabilmelidir. Bunun aksine yapılacak uygulamalar, insanlık onuruna aykırı olacaktır. Yine aynı anda açık örüşte olan iki mahpus arasındaki mesafe düzenlenmeli ve mahpusların aileleri ile olan mahremiyetleri korunmalıdır.
6. Mahpuslara yönelik sportif, kültürel ve sosyal faaliyetler sağlanmalı ve atölye faaliyetleri gibi çalışmalar tekrardan açılmalı ve sayısı artırılmalıdır. Adli suçlu kategorisinde bulunan mahpuslara kantinde tekrar boncuk satışı yapılabilir.
7. Mahpusların, çamaşır kurutması için alan yaratılmalıdır. Alan bulunmadığı takdirde mahpusların akşamları başta olmak üzere avluya çamaşır asmasına izin verilmelidir.
8. Mahpusların koğuş değişikliği talepleri titizlikle ve belirli sürelerde incelenebilmelidir. Değerlendirme sonuçları mahpuslara iletmeli ve olumsuz geri dönüşlerde itiraz edebilme imkanı sunulmalıdır.
9. Yeterli ve sağlıklı beslenmek temel insan hakkıdır. Yemekler mahpusların ihtiyaç duyduğu kalori miktarını sağlayacak şekilde, çeşitli ve hijyenik koşullarda verilmelidir. Kurum tarafından belirli aralıklarla yemek yapım ve hazırlanışı denetlenmelidir. Sağlık sorunları olan mahpuslar, doktorlarca reçete edilmiş yiyecekleri alma hakkına sahiptirler. Cezaevi idareleri tarafından hasta tutuklu veya hükümlülere diyete uygun yemek sağlanmalıdır.
10. Yaşamın en temel unsuru olan temiz suya ulaşımdaki problemler cezaevi idaresi tarafından çözülmeli, mahpusların hem yaşamları için hem de oda ve beden temizliği için gerekli ve yeterli suya erişimi sağlanmalıdır. Bununla birlikte, temizlik ve hijyen için gerekli ürünler Kurum tarafından sağlanmalıdır. Sıcak su düzenli, yeterli olacak şekilde sık aralıklarla verilebilmelidir.
11. Hapishanelerdeki sağlık personeli sayısı artırılmalıdır. Hastaların revire çıkarılmaları, hastaneye sevkleri hızlandırılmalıdır. Buna yönelik talepleri karşılanmalı, teşhis, tedavi ve kontrollerinin uzman hekimler tarafından yapılması sağlanmalıdır. Doktor kontrolleri zamanında yapılmalı ve ilaç teminleri geciktirilmemelidir.
12. Mahpuslarla ilgili olarak “ayrımcılık yasağına” aykırı düzenleme ve uygulamalardan derhal vazgeçilerek infaz memurları tarafından gerçekleştirilen koğuş aramalarının keyfiyetten uzak, mevzuata uygun ve gerekli önlem ve tedbirlere uygun olarak gerçekleştirilmesi gerekmektedir.
13. Koğuşlarda kapasitelerinin üstünde mahpus sayısına yer verilmesi ve söz konusu mahpusların yerde yatma probleminin olduğu tespit edilmiş olup bu problemin ivedilikle giderilmesi ve tekrarlanmaması için gerekli önlemlerin zamanında alınması, Kurumda bulunan boş koğuşların değerlendirilmesi, her mahpusa şahsi kullanımı için yatak ve dolap sağlanması gerekmektedir.
14. Kamera ile gözetleme ve Gözlem Odasına alınması sonrasındaki uygulamalar insan onuruna aykırı olup kötü muamele olarak değerlendirilmiştir. Bu uygulamalardan bir an önce vazgeçilmesi gerekmektedir.
15. Işıkların gece vakti yatakhane ve ortak alanda açık bırakılması tüm mahpusların uyumasına engel olduğu ve rahatsızlıklara neden olduğu tespiti ile ortaya çıkan sorun ivedilikle çözülmelidir.
16. Cezaevinde süre gelen hak ihlalleri ve cezaevi idaresince mahpuslara yönelik gerçekleştirilen işkence ve kötü muameleye ilişkin “bağımsız” denetim mekanizmalarının oluşturulması için devlet (Adalet Bakanlığı-TBMM İnsan Hakları İnceleme Komisyonu-TBB İnsan Hakları Merkezi) yetkililerini derhal gerekli çalışmaları başlatmaya davet etmekteyiz.

İNSAN HAKLARI DERNEğİ ŞIRNAK ŞUBESİ

ŞIRNAK BAROSU İNSAN HAKLARI VE CEZAEVİ İZLEME KOMİSYONU

ÖZGÜRLÜK İÇİN HUKUKÇULAR DERNEğİ ŞIRNAK TEMSİLCİLİğİ

